

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Масло О.В., Лакєєва В.В.

На сучасному етапі реформування системи освіти в Україні виникає потреба оптимізації змісту освітніх компонентів, розробки нових шляхів реалізації навчальних програм шляхом збагачення методологічної бази. Особлива роль у цьому належить учителям української мови, адже вони формують не тільки мовну культуру, а й національну свідомість молодого покоління.

Питання удосконалення методологічної роботи було об'єктом професійного дослідження видатних педагогів: А. Макаренка, Й. Песталоцці, С. Русової тощо. Важливого значення набули наукові розвідки таких вітчизняних педагогів: А. Богуш («Методика навчання української мови в початковій школі»), Н. Демченко («Особливості формування мовної особистості в умовах реалізації концепції Нової української школи»), Д. Ельконін (дослідження методів навчання грамоти на основі звукового аналізу слів) тощо. Актуальність вивчення цих питань спонукає дослідити нові підходи та ідеї методологічної роботи під час вивчення української мови та виявити їх вплив на формування україномовної особистості.

Сучасний учитель організовує взаємодію зі здобувачами освіти, «співпрацю та співтворчість учнів, розвиває критичне мислення учнів, формує вміння аргументувати свою думку, змінювати її, якщо вона помилкова; віднаходити помилки у твердженнях однокласників, формувати в дитини адекватну самооцінку» [3, с. 178]. Діяльність учителя-лінгвіста повинна бути спрямована на усвідомлення здобувачами освіти, що «без оволодіння державною мовою неможливо стати повноцінним громадянином своєї держави, патріотом України» [1, с. 2]. Молоде покоління потребує від сучасного вчителя високого рівня фахової майстерності, яка повинна формуватися та вдосконалюватися під час постійного саморозвитку. За умов інтенсивної появи інформаційно-комунікаційних

технологій упроваджуються сучасні технології в діяльність методичної роботи, що дозволяє кожному вчителю бути адаптованим до активної діяльності в інформаційному суспільстві.

Тенденція інформатизації освіти полегшує процес викладання освітніх компонентів, залучає учасників освітнього процесу до використання новітніх технологій, «бути в тренді» новин тощо. Серед сучасних прийомів залучення Інтернету можна виділити створення авторських коміксів (Canva, Storyboard That), які через графічне зображення адаптують теоретичний матеріал під життєві ситуації. Тому здобувачі освіти швидше запам'ятовують та вибудовують власні асоціативні зв'язки з правилами, винятками, підвищують навички правильного написання слів, використання певної граматичної форми, уживання слів відповідно до їх значення тощо. Створена національна онлайн-платформа з вивчення української мови містить перелік ресурсів для вдосконалення мови, мобільні додатки з тем (рід, лексика), довідники (словник скорочень, слововживання). Платформа Є-Мова містить розроблені курси за рівнем опанування української мови. Навчальні програми Kahoot, Inspiration допомагають унаочнити матеріал за допомогою схем, карток, діаграм, зображень, відео, а додаток Plickers використовують для перевірки знань.

Проте варто зауважити, що постійне використання лише інформаційних ресурсів може призвести до втрати інтересу до навчання. Тому необхідно раціонально використовувати новітні та традиційні методи. Наприклад, доречно запропонувати здобувачам освіти створити власну яскраву схему класифікації речень на папері. Так вони виявлять свої творчі здібності в графічному зображенні, укладуть схему для власного розуміння та запам'ятовування. Під час вивчення стилів мовлення можна запропонувати знайти серед друкованої літератури зразки різних стилів, звичайно, аргументуючи свій вибір. Так здобувачі освіти здійснюють пошукову діяльність (Де?), систематизацію (Які риси?), узагальнення (У якій книзі?), що сприяє розвитку самостійності, самоорганізації, самооцінювання.

Значну увагу варто приділяти розвитку зв'язного мовлення, використовуючи інтерактивні вправи. Дітей можна залучити до створення рекламних лозунгів, римованих рядків, інсценізації життєвих ситуацій (похід до магазину, відвідування музею, купівля квитків тощо), проведення ораторських вечорів.

Отже, сучасний учитель-професіонал повинен прагнути до постійного саморозвитку, збагачувати свій методичний досвід новими ідеями, креативними підходами, залучати інноваційні технології, поєднуючи їх з традиційними, упроваджувати нове, авторське в практичну діяльність. Якісна методична робота сприяє утвердженню педагогічних цінностей.

Список використаних джерел

1. Демченко Н. Д. Особистість викладача-філолога у підготовці фахівців для нової української школи. *Філологічна освіта майбутнього: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень* : наук.-пед. стажування (27 листопада – 1 грудня 2017 р. м. Люблін, Республіка Польща). Люблін, 2017. С. 39 – 42. URL : <http://repository.khpa.edu.ua//jspui/handle/123456789/705> (дата звернення: 17.10.2021).

2. Марковська М. 10 онлайн-ресурсів, що знадобляться на уроках. 2019. URL : <https://nus.org.ua/articles/10-onlajn-resursiv-shho-znadoblyatsya-na-urokah/> (дата звернення: 17.10.2021).

3. Упатова І. П. Науково-методична робота як чинник професійного становлення учителя в умовах модернізації освіти. *Наукові записки кафедри педагогіки*. Харків.2012, Вип. XXX. С.171 – 179. URL : <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/download/3518/3084/> (дата звернення: 17.10.2021).